

2019 METŲ KRAŠTIEČIŲ SUKAKČIŲ KALENDORIUS

SAUSIS

1 d. sukanka 125 metų, kai gimė visuomenės veikėja, pedagogė, Kretingos moterų šaulių rinktinės vadė **Jadvyga Nainienė** (1894–1974).

1 d. sukanka 85 metai, kai gimė tautodailininkas, Tautodailininkų sąjungos Kretingos skyriaus narys **Alfonsas Sereika** (1934).

4 d. sukanka 155 metai, kai gimė kunigas, Kretingos evangelikų liuteronų bažnyčios statytojas **Johanas (Jonas) Štraumanas** (1864–1944).

12 d. sukanka 110 metų, kai gimė, Kretingoje vidurinį išsilavinimą gavęs, smuikininkas, pedagogas, koncertmeisteris **Antanas Rauchas** (1909–1959).

20 d. sukanka 135 metai, kai gimė žymiausias Lietuvos pajūrio fotografas, pirmasis Kretingos fotografas, meninės fotografijos paviljono „Birutė“ įkūrėjas **Ignas (Ignacas) Stropus** (1884–1959).

21 d. sukanka 90 metų, kai gimė pedagogas, mėgėjiškos scenos meistras, Salantų kultūros namų etnografas **Feliksas Grabys** (1929–2017).

25 d. sukanka 80 metų, kai Kartenoje, Kretingos rajone, gimė Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo sekretorius, socialinių mokslų daktaras, docentas **Alfonsas Mačernius** (1939).

28 d. (kitur – 15 d.) sukanka 120 metų, kai Baidotų kaime, Salantų valsčiuje, Kretingos apskrityje, gimė dainininkė (sopranas) **Adelė Nezabitauskaitė–Galaunienė** (1899 (kitur – 1897, 1895)–1962).

VASARIS

7 d. sukanka 85 metai, kai Kretingoje gimė aeronautikos inžinierius **Povilas Abelkis** (1934–1989).

8 d. sukanka 110 metų, kai gimė pedagogas, publicistas, visuomenės veikėjas, Kretingos pranciškonų gimnazijos mokytojas, direktorius **Antanas Masionis** (1909–1995).

9 d. sukanka 100 metų, kai gimė liaudies menininkas, skulptorius **Alfonsas Skiesgilas** (1919–2009).

16 d. sukanka 85 metai, kai gimė filosofas, profesorius, TSRS Aukščiausiosios tarybos delegatas nuo Kretingos rajono **Bronislovas Genzelis** (1934).

25 d. (kitur – kovo 9 d.) sukanka 120 metų, kai gimė kunigas, Salantų bažnyčios vikaras, visuomenės veikėjas **Stanislovas Jocas (tėvas Leonas Jocas OFM)** (1899–1967).

27 d. sukanka 120 metų, kai gimė kapelmeisteris, dirigentas, kompozitorius, Kretingos šaulių rinktinės orkestro vadovas **Bronius Jonušas** (1899–1976).

KOVAS

1 d. sukanka 65 metai, kai gimė visuomenės veikėjas, Darbėnų rezistencijos muziejaus įkūrėjas ir vadovas **Stanislovas Burba** (1954).

20 d. sukanka 105 metai, kai Šašaičiuose, Kretingos valsčiuje, gimė ekonomistas, visuomenės veikėjas **Adolfas (Adolpas) Armalis** (1914–2000).

23 d. sukanka 130 kai gimė chorvedys, vargonininkas, mokytojas, švietėjas, knygnešys, 1932–1938 m. Kretingos bažnyčios vargonininkas ir choro vadovas **Vladas Dutkevičius** (1889–1945).

24 d. sukanka 80 metų, kai Salantuose, Kretingos rajone, gimė žurnalistas, spaudos darbuotojas **Feliksas Rapalis** (1939).

25 d. sukanka 90 metų, kai Laumelėse, Kretingos rajone, gimė poetė **Agota Daugnoraitė-Vičiulienė** (1929–1971).

27 d. sukanka 60 metų, kai Kretingoje gimė literatūros tyrinėtojas, humanitarinių mokslų daktaras **Gintaras Lazdynas** (1959).

27 d. sukanka 110 metų, kai Kadagynų kaime, Darbėnų valsčiuje, Kretingos apskrityje, gimė kunigas salezietis, misionierius **Antanas Perkumas** (1909–1984).

31 d. sukanka 135 metai, kai Šlaveituose, Kretingos rajone, gimė prozininkė **Stasė Paulauskaitė-Vaineikienė** (1884–1946).

BALANDIS

2 d. sukanka 75 metai, kai Petrikaičių kaime, Kretingos valsčiuje, gimė dailininkas, grafikas, pedagogas **Alfonsas Žvilius** (1944).

4 d. sukanka 55 metai, kai Šašaičių kaime, Kretingos rajone, gimė poetė, pedagogė **Elena Karnauskaitė-Mažeikienė** (1964).

5 d. sukanka 85 metai, kai Dirgalio kaime, Kretingos rajone, gimė poetas, prozininkas, tapytojas **Petras Vytautas Rutė** (1934).

6 d. sukanka 155 metai, kai Darbėnų dvare gimė visuomenės veikėjas, lietuviškos spaudos gynėjas, mecenatas, paskutinysis Kretingos dvaro savininkas **Aleksandras Tiškevičius** (1864–1945).

8 d. sukanka 65 metai, kai gimė Jokūbavo A. Stulginskio pagrindinės mokyklos mokytoja, dailininkė **Felicija Stramilaitė** (1954).

10 d. (kitur – kovo 29 d.) sukanka 145 metai, kai Martynaičių kaime, Kretingos rajone, gimė kunigas, knygnešys, lietuviškos spaudos platinimo organizatorius **Ignotas Šopara (Šoparas)** (1864–1931).

30 d. sukanka 115 metai, kai Bubelių kaime, Kretingos apskrityje, gimė poetas, tremtinys **Jokūbas Liauda-Liaudinskas** (1904–1942).

GEGUŽĖ

6 d. sukanka 55 metai, kai gimė dainuojamosios poezijos kūrėja, pedagogė, Kretingos J. Pabrėžos gimnazijos pradinių klasių mokytoja **Sigita Tamošaitytė** (1964).

8 d. sukanka 120 metų, kai gimė savanoris kūrėjas, atsargos kapitonas, ilgametis Kretingos šaulių rinktinės vadas **Petras Buragas** (1899–1986).

21 d. sukanka 75 metai, kai Baubliuose, Kretingos rajone, gimė skulptorius **Rimantas Daugintis** (1944–1990).

27 d. sukanka 70 metų, kai Kretingoje gimė humanitarinių mokslų daktarė, Lietuvos lyginamosios literatūros asociacijos pirmininkė, krepšinio sporto meistrė **Nijolė Vaičiulėnaitė-Kašelionienė** (1949).

BIRŽELIS

12 d. sukanka 115 metai, kai gimė pedagogas, Kartenos šaulių būrio vadas, atsargos karininkas, visuomenės veikėjas, Rainių kankinys **Antanas Dibisteris** (1904–1941).

15 d. sukanka 95 metai, kai gimė pedagogė, choreografė, Kretingos rajono Garbės pilietė, apdovanota LDK Gedimino ordino medaliu **Ligija Sofija Vaičiulėnienė-Vasiliauskaitė** (1924–2014).

27 d. sukanka 90 metų, kai gimė kunigas, monsinjoras, profesorius, habilituotas daktaras, Kretingos Šv. Antano religijos studijų instituto prie KTF VDU direktorius **Petras Puzaras** (1929–2006).

30 d. sukanka 65 metai, kai gimė architektas, skulptorius **Virgilijus Vaičiūnas** (1954).

LIEPA

1 d. sukanka 70 metų, kai Kretingoje gimė biologas, profesorius, habilituotas daktaras, LDK Gedimino 5-ojo laipsnio ordino kavaliereus, Kretingos rajono Garbės pilietis **Algirdas Vladas Bumelis** (1949).

15 d. sukanka 105 metai, kai gimė kunigas, pranciškonas, poetas, eseistas, redaktorius, bažnytinės teisės daktaras **Kazimieras Andriekus (tėvas Leonardas Andriekus OFM)** (1914–2003).

15 d. sukanka 55 metai, kai Kretingoje gimė menininkas juvelyras, gintaro apdirbimo meistras, originaliųjų vienietinių juvelyrinių darbų autorius **Žydrūnas Einars (Surblys)** (1964).

22 d. (kitur – 30 d.) sukanka 290 metų, kai gimė kunigaikštis, Vilniaus vyskupas, Kretingos savininkas, vidurinės mokyklos įkūrėjas, mūrinės statybos mieste pradininkas, Kretingos rajono Garbės pilietis **Ignotas Jokūbas Masalskis** (1729 (kitur – 1726)–1794).

24 d. sukanka 95 metai, kai gimė tautodailininkė audėja **Adolfina Skiesgilienė** (1924).

RUGPJŪTIS

3 d. sukanka 110 metų, kai Kretingoje gimė prozininkė, vertėja, Kretingos rajono Garbės pilietė **Liūnė (Liucija) Janušytė** (1909–1965).

12 d. sukanka 70 metų, kai gimė poetas, dailininkas **Vytautas Kusas** (1949).

17 d. sukanka 80 metų, kai gimė Valstybės veikėjas, akademikas, Kauno technologijos universiteto profesorius, Kretingos rajono Garbės pilietis **Vladislovas Domarkas** (1939–2016).

19 d. (kitur – rugpjūčio 31 d.) sukanka 150 metų, kai gimė gydytojas, visuomenės veikėjas, knygnešys vienas iš pirmojo lietuviško spektaklio „Amerika pirtyje“ pastatymo Palangoje organizatorių **Vaineikis Liudas** (1869–1938).

20 d. sukanka 90 metų, kai gimė režisierius, Kretingos kultūros namų direktorius, meno vadovas **Egidijus Radžius** (1929–2000).

RUGSĖJIS

4 d. sukanka 70 metų, kai Kretingoje gimė aktorius, režisierius, Lietuvos nacionalinio dramos teatro direktorius **Adolfas Večerskis** (1949).

5 d. sukanka 145 metai, kai gimė architektas, profesorius, Lietuvos ūkio banko Kretingos skyriaus pastato projekto autorius **Mykolas Songaila** (1874–1941).

10 d. sukanka 105 metai, kai Salantuose, Kretingos rajone, gimė liaudies menininkas, tapytojas **Antanas Drungilas** (1914–1998).

12 d. sukanka 115 metai, kai Klausgalvų kaime, Salantų valsčiuje, Kretingos apskrityje, gimė fizikos teoretikas, fizikas-matematikas, mokslų daktaras, Lietuvos mokslų akademijos narys, daugiaelektronų atomų teorijos kūrėjas, šiuolaikinės teorinės fizikos Lietuvoje pradininkas **Adolfas Jucys** (1904–1974).

12 d. sukanka 240 metų, kai Baidotuose, tuometiniame Salantų valsčiuje, Kretingos apskrityje, gimė žodynų autorius, poetas, vertėjas **Kiprijonas Juozapas Nezabitauskis-Zabitis** (1779–1837).

15 d. sukanka 110 metų, kai Kiaupiškių kaime, Darbėnų valsčiuje, Kretingos apskrityje, gimė pedagogas, Kretingos rajono Garbės pilietis **Antanas Markauskas** (1909–2000).

17 d. sukanka 255 metai, kai Kretingoje gimė 1794 metų sukilimo dalyvis, pulkininkas **Berekas Joselevičius (Juzelevičius) (Joselewicz Berek, Ber Dov)** (1764–1809).

30 d. sukanka 50 metų, kai Kretingoje gimė krepšininkas, Lietuvos čempionas, Olimpinių žaidynių bronzos medalininkas **Gintaras Einikis** (1969).

SPALIS

14 d. sukanka 120 metų, kai gimė tarnautojas savivaldybininkas, visuomenės veikėjas, 1934–1940 metų kadencijos Kretingos burmistras **Tomas Dambrauskas** (1899–1943).

17 d. sukanka 85 metai, kai gimė rašytojas, Kretingos pašto viršininkas **Pranciškus Šernas** (1934–2006).

19 d. sukanka 155 metai, kai gimė kunigas, Salantų parapijos vikaras, knygnešys **Petras Bružas** (1864–?).

20 d. sukanka 110 metų, kai gimė kunigas, pranciškonas, pedagogas, Kretingos pranciškonų gimnazijos rektorius, spaudos darbuotojas **Konstantinas Vaškys** (1909–1994).

25 d. sukanka 140 metų, kai Kartenos valsčiuje, Kretingos apskrityje, gimė teisininkas, visuomenės veikėjas **Povilas Brazaitis** (1879–1947).

25 d. sukanka 430 metų, kai gimė LDK maršalka, Kretingos bažnyčios ir vienuolyno rėmėjas, Kretingos savininkas **Stanislovas Jonas Sapiega** (1589 (kitur – 1585)–1635).

26 d. sukanka 135 metai, kai Nasrėnuose, Kretingos rajone, gimė kooperatininkas prekybininkas, ilgametis Kretingos vartotojų bendrovės vadovas, savivaldybininkas **Juozas Pabrėža** (1884–1944).

27 d. sukanka 80 metų, kai gimė kunigas, misionierius, „Jaunimo sodybos“ Kėkštų kaime įkūrėjas **Hermanas Jonas Šulcas** (1939).

LAPKRITIS

14 d. sukanka 135 metai, kai gimė kunigas, pranciškonas, pranciškonų ordino, bažnyčios ir visuomenės veikėjas, pirmojo Kretingos apskrityje savanorių kūrėjų būrio organizatorius **Pranciškus Čepulis (tėvas Kazimieras Čepulis OFM)** (1884–1962).

19 d. sukanka 115 metai, kai gimė pedagogas, Kretingos apskrities mokyklų inspektorius, visuomenės veikėjas, antisovietinio pogrindžio dalyvis **Petras Bortkevičius** (1904–1995).

20 d. sukanka 85 metai, kai gimė poetė, kultūros darbuotoja, Vydmantų kultūros namų direktorė, chorvedė, tremtinė, Kretingos rajono Garbės pilietė **Nijolė Rimkienė** (1934).

21 d. sukanka 95 metai, kai Kretingsodžio kaime, Kretingos rajone gimė liaudies menininkas, skulptorius **Adomas Kvasas** (1924).

22 d. sukanka 80 metų, kai Kūlupėnuose, Kretingos rajone gimė liaudies menininkė, audėja, mezgėja, nėrėja **Regina Jablonskienė** (1939).

30 d. sukanka 80 metų, kai Grūšlaukėje, Kretingos rajone, gimė tautodailininkas, skulptorius, Kretingos rajono Garbės pilietis **Adolfas Andriejus Viluckis** (1939).

GRUODIS

12 d. sukanka 120 metų, kai gimė vyriausiasis Kretingos rajono agronomas, 1936-1940 m. kadencijos Seimo narys, tremtinys **Jonas Raudonis** (1899–1978).

20 d. sukanka 100 metų, kai gimė kompozitorius, pedagogas, Kretingos garbės pilietis **Eduardas Balsys** (1919–1984).

23 d. sukanka 75 metai, kai Kretingoje gimė akademikas, biochemikas **Juozas Kulys** (1944).

24 d. sukanka 100 metų, kai gimė kunigas, pranciškonas, spaudos bendradarbis **Juozas Butkus (Butkevičius) (tėvas Kęstutis Marija Butkevičius OFM)** (1919–2008).

24 d. sukanka 125 metai, kai gimė Lietuvos karys savanoris, 1923 m. vadovavęs Klaipėdos krašto sukilėlių daliniui, pasienio policininkas **Juozas Zamkus** (1894–1942).

27 d. sukanka 120 metų, kai gimė karys savanoris, puskarininkis, 1923 m. Klaipėdos sukilimo dalyvis **Juozas Arlauskas** (1899–1995).

29 d. sukanka 135 metų, kai gimė evangelikų liuteronų pamokslininkas, Kretingos bendruomenės dvasios vadovas, kunigas, visuomenės veikėjas **Ansas Baltris** (1884–1954).

29 d. sukanka 215 metų, kai gimė kunigas, pranciškonas, vyskupo Motiejaus Valančiaus brolis **Julijonas Mykolas Valančius** (1794–1859).

31 d. sukanka 90 metų, kai Sūdėnų kaime, Darbėnų valsčiuje, Kretingos apskrityje, gimė kunigas **Bernardas Talaišis** (1929).

TAIP PAT 2019 m.

- sukanka 90 metų, kai Abakų kaime gimė Kadagio (Buganto) kuopos partizanas **Bronius Anužis** (slap. Žalgiris) (1929–1948).
- sukanka 90 metų, kai gimė Buganto būrio partizanas **Feliksas Butkus** (1929–1949).
- sukanka 90 metų, kai Žutautų kaime gimė Buganto kuopos partizanas **Vytautas Lukauskas** (slap. Plienai) (1929–1949).
- sukanka 90 metų, kai Kūlupėnų kaime gimė Vizbuto kuopos partizanas, rinktinės štabo žvalgybos viršininko ir rinktinės vado Juozapo Katkaus (slap. Nikiforas) asmens sargybinis **Steponas Motiejauskas** (slap. Tamošius) (1929–1950).
- sukanka 90 metų, kai gimė Širvydo kuopos partizanas **Juozas Narmontas** (slap. Paulius) (1929–1948).
- sukanka 90 metų, kai Kartenoje gimė Buganto kuopos partizanas **Petras Vasiliauskas** (slap. Tauragnas) (1929–1948).
- sukanka 90 metų, kai Vėlaičių kaime gimė Buganto kuopos partizanas Aloyzas **Žilinskas** (1929–1949).

- sukanka 100 metai, kai gimė Salantų krašto kultūros veikėjas, kraštotyrininkas, kolekcininkas **Aleksas Gapanavičius**. (1919–1998).
- sukanka 100 metų, kai Barkelių kaime Darbėnų sen. gimė Kardo rinktinės štabo inspektorius-ryšininkas **Petras Benetis** (slap. Algis) (1919–1948).
- sukanka 100 metų, kai gimė Buganto kuopos Briedžio būrio partizanė **Julijona Mikalauskienė** (slap. Birutė) (1919–1951).
- sukanka 100 metų, kai Mančių kaime gimė partizanų rėmėjas **Alfonsas Prišmontas** (1919–1948).
- sukanka 110 metų, kai gimė Kretingos apskrities savivaldybės įstaigų tarnautojas, visuomenės veikėjas, lietuvių tautinio jaunimo „Jaunoji Lietuva“ sąjungos Kretingos rajono valdybos sekretorius, tremtinys **Antanas Dirmeitis**. (1909- ?).
- sukanka 140 metų, kai gimė kunigas, pranciškonas, lietuviškos spaudos platintojas **Vincas Juozapaitis (tėvas Juvenalis Juozapaitis OFM)** (1879 (kitur – 1880)–1918)
- sukanka 150 metų, kai gimė notaras, taikos teisėjas Kretingoje, 1941 metų Sibiro kankinys **Jonas Kentra** (1869–1942).
- sukanka 165 metai, kai Kašučiuose, Kretingos rajone, gimė pedagogas, knygnešys, slaptų lietuviškų mokyklų mokytojas **Juozas Bendikas** (1854–1941).
- sukanka 220 metų, kai gimė kunigas, pranciškonas, paskutinysis bernardinų (pranciškonų observantų) Lietuvos provincijolas **Domininkas Šukevičius** (1799 (kitur – 1780)–1876).
- sukanka 250 metų, kai gimė architektas, Kretingos mokyklos mokytojas, Vilniaus universiteto profesorius **Mykolas Šulcas** (1769–1812).
- sukanka 410 metų, kai gimė LDK pakancleris, Kretingos bažnyčios ir vienuolyno rėmėjas, dvaro savininkas, suteikęs Kretingai herbą su Šv. Kazimiero atvaizdu **Leonas Kazimieras Sapiega** (1609–1656).

Parengė Kraštotyros ir informacijos skyriaus darbuotojos: vyresn. bibliotekininkė Emilija Čižauskaitė ir vedėja Laima Jonauskaitė